

YILLARCA UĞRAŞILMIŞ BİR ŞÖHRET EĞİLİMİNİN ÇOCUĞU: Charles BUKOWSKI

Pelin SAYIN*

'Günlük hayatın sıkıntısından biraz silkeler insanı
her şeyin aynı olmasından.
Kişiyi bedeninin ve aklın dışına çıkarıp duvara yapıştırır.
Sanırım içmek,
Ertesi sabah
Tekrar hayata
Dönülebilen
Ve hergün
Tekrarlanabilen bir intihar biçimidir.'

Bu yazıda bahsi geçen kişi, aynı zamanda bu yazıyı yazmaya yeltenen kişiye de cesaret veren kişidir.

Gençlikle beraber asilik akımına kapılan pek çok insan, Amerika'ya öykünen arkadaşlarından farklı olarak alt tabaka Amerikan vatandaşları ya da alt kültür Amerika ateşi içine düşerler. İşte bu anda yine şizofrenik bir ikilem arasında sıkışıp kalmış hayal ürünü mü, yoksa gerçek hayatın ta kendisi mi, anlaşılabilir bir kişilik çıkar karşımıza: Henry CHINASKI. Bahsi geçen zat, bu yazımızın da kahramanı Bukowski (Heinrich Karl Bukowski)'dir aslında ya da o ikilem bizi de içine almış ve biz de hayalle gerçeği harmanlamış oluruz bünyemizde.

Babası Polonya asıllı bir Amerikan olan şair ve yazarımız için perde, 16 Ağustos 1920'de terzi olan annesinin memleketi Almanya'nın Andernach kentinde açılmıştır. Doğumunu takip eden ikinci yılda; bir diğer deyişle iki yaşındayken ailesi ile birlikte fırsatlar ülkesi olan babasının toprağı Amerika'nın Los Angeles eyaletine göç eder (1). Ailesinin bu radikal kararının kucaklayıcısı Los Angeles şehrinde de hayatı boyunca pek ayrılmaz. Los Angeles Lisesi'nden mezun olduktan sonra sanat, gazetecilik ve edebiyat dersleri aldığı *Los Angeles City College*'de (Los Angeles Şehir Üniversitesi) 1 yıl okur (2). Oysa Los Angeles edebiyat dünyasından misafirleri ağırlamaya alışkın bir kent olmadığı gibi, diğer yazarlar tarafından çirkin, tehlikeli ve hiçbir özelliği olmayan bir şehir olarak görülür. Buna rağmen Bukowski'nin şehre sıkı sıkıya bağlanmasının sebebi belki de diğer yazarlarla asla kesişmeyen yolunun da bir parçasıdır (3).

Bukowski, her ne kadar küçük yaşlarda geçirdiği çiçek hastalığından ötürü gençlik yıllarında irinli yüzü dolayısıyla hilkat garibesi misali gezmek zorunda kalmasından sıkça yakınıyor olsa da; içindeki yazma isteği ve serüveni ilk olarak bu sayede keşfettiği kütüphanelerde başlıyor. Dipsiz kuyu, kutsal bilgi kaynağı kütüphanelerde gezdiği sırada onu adeta yazdıkları ile büyüleyen John FANTE ile tanışır. İşte o andan itibaren kafasında yazma tarzı konusunda kıvılcımlar çakmaya başlar. Hemingway'li, D.H. Lawrence'lı okuma günlerinin ardından, ucundan köşesinden bulaşmıştır artık yazma illetine; edebiyata (4)...

Los Angeles Şehir Üniversitesi'nde yaşanan bir yıllık maceradan sonra ülkeyi dolaşmaya başlar. Kapıcılık, benzin istasyonunda pompacılık, bekçilik, bulaşıkçılık, fabrikalarda ve mezbahada işçilik gibi işlerde çalışır. Yüze yakın işe girip çıkarken, ucuz pansiyonlarda konaklar (5).

24 yaşındayken "**Aftermath of a Lengthy Rejection Slip**" isimli kısa öyküsünün yayımlanmasından iki yıl sonra bir başka kısa şyk'YsY olan "**20 Tanks From Kasseldown**", isimli eseri yeraltı

edebiyatı okuyucuları ile buluşur (6). Yazmaya başladığı ilk yıllarda, beş parasız, sefalet içinde, daktilosu ve bira şişesiyle yetinerek ve berbat pansiyon odalarında kalarak durmadan yazar Bukowski.

Hayat, ölüm, içki, at yarışları, yazmak, kadınlar, erkekler, şairler ve arka sokaklar hakkında tanıdık üslubuyla yazdığı hikaye ve şiirlerini ilk yazılmış halleriyle, gözden geçirmeden, düzeltmeden dergilere gönderilmiştir. İşte bunun da bir sonucu olarak kazandığı ilk iki başarının devamı bir türlü gelmez. Yayıncılar bu haliyle Bukowski'nin eserlerini ucuz ve gelişi güzel buldukları için yayınlamak bir yanda dursun kaale bile almazlar. Kendisine cevap vermeye tenezzül eden az sayıdaki yayınevi çalışanının da eserleri hakkındaki yorumları yazar üzerinde gerçek anlamda hezeyanlara sebep olmuştur ve yayıncılık yöntemlerinden hayal kırıklığına uğrayarak neredeyse 10 yıllığına yazmaya adeta küsmüştür. O yıllarda yazdığı çarpıcı, duygusal, öfkeli ve ironik bu şiirleri yıllar sonra kendisinden istenmiş ve "**Pansiyon Manzumeleri**" adıyla bir araya getirilmiş (7). Bu noktada, "*asıl ironik olan Bukowski şiirleri midir, yoksa yayınevlerinin tutumu mu?*" sorusu akıllarımızın bir yerinden filizlenedursun biz yazarımızın hayatındaki akışa kanalize olalım.

1950'lerin başında Bukowski, kendisini bile şaşırtacak uzunlukta ve devamlılıkta iki yıldan az bir süre ABD Posta İdaresi'nde posta kuryesi olarak çalışır. 1955'te ölümün ucundan döndüğü mide kanaması dolayısıyla hastaneye kaldırılması ve şans eseri kurtulması, parlak yıldızların arasına girmesinin eşiğidir. Hayatının dönüm noktalarından biri olarak addedilecek bu olay sonucunda, hastaneden taburcu olur olmaz, kendisine bir daktilo alarak şiir yazmaya başlar (8). Edebiyat dünyasına bu ikinci, belki de gerçek girişi, hızlı başladığı ikinci dönem şiirlerinin dergilerde yayınlanması ile olur. Eserlerinin muhtelif dergilerde yayınlanmasın kadar önemli bir başka olay da kadınların Bukowski'yi kabullenmeleridir. 1957'de iki yıl sürecek olan evliliğini Barbara Fry ile yapan Bukowski, ayrılığın ardından yazmaya aralıksız devam eder. Ne kadar umursanmayan bir ayrılık gibi görünse de, O'nu tekrar postanede çalışmaya başlatacak kadar sersemletmiş olduğu aşikârdır (9).

Bukowski, o dönemde Los Angeles'in yeraltı gazetelerinde yayınlanan yazı ve öyküleriyle tanımaya başlar. Black Sparrow Yayınevi'nden ömür boyu \$100 maaş teklifini alıp postanedeki işini bir anda bıraktığında artık 50 yaşına da merdiveni dayamıştır. Bir daha da çalışma hayatına dönmeyerek kendini sadece yazmaya, içki içmeye ve at yarışlarına adar. Bir mektubunda bu kararı ile ilgili olarak şöyle bir açıklaması vardır: "*İki seçeneğten birini seçmek zorundaydım: Posta ofisinde kalıp delirmek ya da yazmaya oynayıp açlıktan ölmek. Ben aç kalmayı seçtim*" (10).

Bu karar isabetli de olmuştur. İlk romanı olan "**Postane**"yi yirmi gün gibi kısa bir sürede yazarak nerdeyse içindeki tüm kırıntıları, eteğindeki tüm taşları dökmeye hazır olduğunu gösterir ve sonra aynı hızla yazmaya devam eder (11).

"Postanedeki yaşam tekdüze, katlanılmaz ve aşırı yorucudur. İşlenecek postalar dağ gibidir; bürokrasinin anlaşılabilir kuralları acımasızdır, kabadayı posta başları kötüdür, üstlerine yağ çekerken sıradan memur ve çalışanlarına yapmadıklarını bırakmazlar. Postanede çalışmaya dayanabilmek için ya kaçık ya da iyiden iyiyeye aptal olmak gerekir" (12).

Edebi kariyeri bu şekilde gelişirken kişisel yaşantısı da renklendikçe renklenir. Kadınlara düşkünlüğünün bir cezası olarak Tanrı, ona 1965'te hiç evlenmediği Francis Smith'ten bir kız çocuğu verir. 1976 yılı ise her şeyin başından beri gerektiği gibi olmasını doğrular. Havva'nın Adem'i caydırdığı gibi Linda Lee Beighle de Bukowski'yi ağırlarına alır. Tanışmalarından iki yıl sonra birlikte Los Angeles'ta bir liman şehri olan San Pedro'ya taşınır ve burada 1985 yılında hayatlarını birleştirerek tek bir vücutta birleşirler (13). Tüm bu fırtınalı aşk günleri yaşanadursun Bukowski de ününe ün katmaktadır. Pek çok dergide yazıları şiirleri yayınlanırken kitapvevleri kitaplarını basmak için adeta kapısında kuyruklar oluşturur (14).

Diğer bir yandan, artık bir hikayecidir. Küçük hikayelerden ziyade uzun uzun romanlarla uğraşır. Yazdıkları Hollywood yamyamlarının da dikkatinden kaçmaz. Eserleri 7. sanat dalına malzeme olur. Mickey ROURKE -ki kendisi Bukowski yaşarken ve hatta karşısında dururken, oynamak zorunda kalmıştır zatı muhteremi- ve Faye DUNAWAY'in başrollerini paylaştığı "Barfly" isimli filmin çekimlerine bizzat kendisi de katılır. Bu film ile ilgili izlenimlerini, çekimin öyküsünü, Hollywood'un renkli dünyasını ve oyuncularını da kendi üslubuyla "Hollywood" isimli kitabında anlatır (15).

Bukowski'nin yazıları yıllarca anlaşılmadı ancak O yılmadan sadece yazdı. Yaptığı tek gerçek şeydi yazmak. Eserlerinde işlediği, ele aldığı konular ve yazma stili pek çok eleştirmence bayağı, saldırgan hatta ve hatta edebiyat dışı olarak tanımlandı. Bukowski yazılarında birleştirdiği karakterlere 'erkeksi' bir rol yükleyerek, yaşamın tüm katmanlarına sızan 'maço' tutumla derinden ve inceden alay etmekteydi (16).

Yıllarca sarhoşluktan gözünü açıp ya da bilhassa sarhoşken oturdu daktilosunun başına. Alkol, klasik müzik, kadınlar ve yazmak... İşte bu kelimelerle özetleyerek izahı mümkündür nevi şahsına münhasır hayatını. Geç fark edilmek kaderidir belki. Çiçek bozuğu suratının arkasındaki adam, kadınlarca çok geç fark edilir. Kadınları takip eden ama yanaşamayan, kadınları çözme derdine girmeden kadınlarla yaşama fikrine sahip olan Bukowski için yol uzundur. Pek çok yola girer kendisi. En uzak olan noktadan en yakını kestirmek mi, yoksa en yakın noktadan uzağı görebilmek mi ikilemi içinde kalmadan yaşama lüksünü kavrar.

İçki bir vesiledir, kadınlar da... Önemli olan yazmak ve yaşamaktan geçer. Yaşamak her gün seçilen bir intihar biçimidir içki içmekle ki o tam tersini söyler dalga geçermişçesine. Ya da bizlere dalga geçilecek bir yol daha açar.

Kavga etmek için yaşamak da vardır, yaşamak için kavga etmek de. Tam olarak dayak yiyerek dayak atmayı öğrenir hayatı boyunca...

Tutarlı olduğu tek konu tutarsız olmasıdır.

Yazım dili düz ve basittir. Binlerce şair-yazarın yapmaya çalıştığı ağırdalı vurgular, devrik cümleler yerine; gündelik dilin sadeliğini kullanarak çarpıcı kılar eserlerini. Tam anlamıyla eserden ziyade onun gerçekleri ve hayallerinin karışımıdır mevzu. Aslında mevzu basittir: "Herkes kendi öyküsünü yazmak ister ama önemli olan başkalarının öykülerini yazmaktır." fikrini yalanlar. Kendi gerçek ya da düşlerini öyle bir dille anlatır ki; O'nun usta bir yalancı mı, yoksa bir otobiyografi yazarı mı olduğuna karar veremezsiniz. Kendi dilinden bunu ifade ederken 'eserlerinin yüzde doksan üçlük bir kısmın otobiyografik geri kalan kısmın ise üzerinde oynanmış çalışmalar' olduğunu iddia etmekten çekinmeyecek kadar ya dürüst ya da yalancı bir insandır (17).

Kendisini hiçbir kalıba sokmak istemez. Zamanın Beatler'inden ayırır. Kendisinden de. Şarap vardır gerçek olan ve de

kadınlar... At yarışına tutkunluğu bir orta yaş zevkinden ziyade bir zorunluluğun getirisi. 'Üniversitede yaratıcı yazım dersi verseydim; bütün öğrencilere at yarışını oynatırdım.' diyecek kadar iddialıdır bu konuda. Pek çok akıma dahil edilmeye çalışılsa da yalnız bir adamdır O. "Sıradan Delilik Öyküleri"ni yazdığı dönemde, eş zamanlı olarak, içki ve içmekten de uzaklaşır ve adeta meydan okur kendisine yöneltilen alkolik yakıştırmalarına.

Sona yaklaşmıştır. Gerçek bir Pulp Fiction olan ölüm ve hayatın sorgulandığı, hayatın anlamının arandığı kitabı "Pulp" da bitmiştir artık (18).

"Telefonu kapatıp ayaklarımı masanın üzerine uzattım. Kopuk parçaları kafamda birleştirmeye çalışıyordum. İşte karmaşık bir olayın ortasındaydım. ...Bir yandan Kırmızı Kirlangıç meselesi çözülmeyi bekliyordu. Bir taraftan da Celine ve Bayan Ölüm vardı başımda. Sanki Bayan Ölüm'ün soluğu hep ensemdeydi." (19)

Gider... Arkasından çok insan baka kalır. San Pedro, Kaliforniya'da Budist bir rahibin yönettiği cenaze töreniyle uğurlandığı zaman takvimler 9 Mart 1994'ü gösterir(20). Misafirdir hepimiz kadar...

Müstehcenliğinden yakınan, terbiyesizliğinden muzdarip olanlara rağmen, sadece olanı yazar. Pornografi ve hayatın ince çizgisinde gidip gelen bir dilden öte salt hayatın gerçekleri vardır. Zaten alkol hayatın içindedir, cinsellik de...

Belki milyonlarca kendine güvensiz erkeğin tüm hayatı boyunca düşündükleri kaleme alınır üstat tarafından. "Üstat" kelimesi herkese söylenmez pek tabii ama kendisi gerçek bir üstattır.

Yayımlanmış Eserleri:

Kadınlar, Postane, Gülün Gölgesinde, Pis Moruğun Notları, Kapalı Bir Kapıdır Cehennem, Sevimli Bir Aşk Hikayesi, Sıradan Delilik Öyküleri, Sarhoş Çal Piyanoyu, Pansiyon Manzumeleri, Kaptan Yemeğe Çıktı Ve Tayfalar Gemiye Ele Geçirdi, Pulp, Bana Aşkını Getir, Suda Yan Ateşte Boğul, Hollywood, Sıcak Su Müziği, Günler Tepelerden Aşağı Koşan Vahşi Atlar Misali, Shakespeare Bunu Asla Yapmazdı, Ölüler Böyle Sever.

DİPNOTLAR

1. Bukowski, C. Kasabanın En Güzel Kızı, 1.baskı, İstanbul1992, Metis Yayınları.
2. http://tr.wikipedia.org/wiki/Charles_Bukowski.
3. Sournes, H. Charles, Bukowski Çılgın Bir Yaşamın Kollarında Tutsak, 1.baskı, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
4. Sournes, H. Charles, Bukowski Çılgın Bir Yaşamın Kollarında Tutsak, 1.baskı, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
5. Bukowski, C., Sıradan Delilik Öyküleri, 1.Bası, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
6. http://tr.wikipedia.org/wiki/Charles_Bukowski.
7. Bukowski, C, Pansiyon Manzumeleri, 1. Bası, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
8. http://tr.wikipedia.org/wiki/Charles_Bukowski.
9. Sournes, H. Charles, Bukowski Çılgın Bir Yaşamın Kollarında Tutsak, 1.baskı, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
10. Bukowski, C., Sıradan Delilik Öyküleri, 1.Bası, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
11. Bukowski, C., Postane, 1. Baskı, Ankara 1993, İmge Kitapevi.
12. http://tr.wikipedia.org/wiki/Charles_Bukowski.
13. http://tr.wikipedia.org/wiki/Charles_Bukowski.
14. Sournes, H. Charles, Bukowski Çılgın Bir Yaşamın Kollarında Tutsak, 1.baskı, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
15. Bukowski, C., Hollywood, 1. Baskı, İstanbul 1997, Parantez Yayınları.
16. Bukowski, C., Postane, 1. Baskı, Ankara 1993, İmge Kitapevi.
17. Sournes, H. Charles, Bukowski Çılgın Bir Yaşamın Kollarında Tutsak, 1.baskı, İstanbul 2000, Parantez Yayınları.
18. Bukowski, C., Pulp, 1. baskı, İstanbul1995, Parantez Yayınları.
19. Bukowski, C., Pulp, 1. baskı, İstanbul1995, Parantez Yayınları.
20. http://tr.wikipedia.org/wiki/Charles_Bukowski.